

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročino z ozirom na visokost poštnine. Naročino je plati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/4 strani K 32, za 1/8 strani K 16, za 1/16 strani K 8, za 1/32 strani K 4, za 1/64 strani K 2, za 1/128 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 22.

V Ptiju v nedeljo dne 29. maja 1910.

XI. letnik.

Volitve v občino okolica Celje.

V kratkem se vršijo občinske volitve v občini celjska okolica in na vseh straneh divjaže najhujši politični boj. Vse stranke se pravljajo, da nastopijo z vsemi močmi. Mi pa izražamo že zanaprej upanje, da bodojo tisti zmagali, ki hočejo gospodarski položaj v občini zboljšati, ne pa tisti, ki širijo le prvaški hujskarjo in zgrinjo dohtarsko politiko.

Kakov znano, bila je ta občina še pred 3 desetletji v rokah naprednih, Nemcem prijaznih mož. Ali nakrat so pričeli prvaški klerikalci hudo gonjo in so tudi pri volitvah zmagali. Medtem pa se je v občini celjska okolica mnogo spremnilo. Napredno in nemško prebivalstvo se je z zgradbo mnogo novih hiš in z nemško industrijo povečalo. Tako se že lahko reče, da so naprednjaki, ki ne odobrujejo gonje proti nemštvu, in Nemci sami v veliki večini proti prvaštvu. Pribodnje volitve bodojo dokazale, kje je moč. Gre se za vladovo načrtevje, slovenski občini na Štajerskem! Že leta 1906 je bilo vse prepričano, da bodojo v tej občini naprednjaki nad pravimi zmagali. Ali takrat so pravki ednostavno postavili prelomili in so naprednjakom onemogočili, popraviti napačne volilne liste potom reklamacij. Prvaški zagrijenci, ki vladajo dane v tej občini, zamogli so leta 1906 le s sleparijo, le s preziranjem postave zmagati. Mislimo, da "zmaga", ki je pridobljena s sleparijo, ni mnogo vredna. Letos se je oblastva prav odločno opozorila, naj ne dopustijo zopet ednakih sleparij. Vsled napredne kontrole so se pred dela za občinske volitve doslej tudi še precej redno izvršila, čeprav so pravki že nekaj "Kunststückeln" poskusili. Naprednjaki so vložili proti 50 teh reklamacij, kar je tozadnina komisija rešila, ostale pa se nahajajo na rekurzni poti pri okrajnemu glavarstvu v Celju; skoraj gotovo je, da bodo oblast tudi te reklamacije ugodno rešila.

Kar se volitev tiče, smemo trdno pričakovati, da bodojo v 1. in 2. razredu kandidati Nemci ter Nemcem prijaznih naprednih kmetov zmagali. Kajti ne samo med nemškim prebivalstvom, marveč tudi med Nemcem prijaznimi kmeti v občini vlada velikansko razburjenje nad sedanjim gospodarstvom v občini Celje okolica. Sedanji občinski predstojnik Glinšek je preslaboten, da bi mogel svoji volji ugoditi. Zato so kmetje milosti in nemilosti mogočnega občinskega šribarja Perca izročeni. Ta Perc je zagnjen prvak. Stranke, ki nemško govorijo, sploh ne posluša. Napredne kmete šikanira in trpiči ter jih nepričazno odganja. Zlasti pa ne dovoli nikdar nobenemu naprednemu krčmarju prošnje glede gostilniške ure pri posebnih prilikah. Napredni kmetje so priredili že več shodov, na katerih so glasno svojo nevoljo nad grdim tem ravnanjem in nad slabim gospodarstvom v občini izrazili. Preteklo nedeljo vršila se je v go-

stilni "zur Post" zborovanje, katerega se je udeležilo nad 100 volilcev 2. in 3. razreda. Razni kmetski govorniki so ostali in protestirali, da bi se dosejanje gospodarstvo v občini nadaljevalo, da se vkljub visokim občinskim dokladam za prebivalstvo nicesarne storii, da so veliki deli občine brez vsake dobre ceste in da nikdo ne vede, kako stoji stvar z občinskimi i računi... Vse to so stvari, ki nimajo z narodnostno politiko prav ničesar za opraviti. Kmetje so sploh siti in ne pustijo, da bi prvaški hujskarji v "imenu narodnosti" njih denarje zapravljali!

Pravki razširjajo seveda vse mogoče laži in obrekovanja. Tako lažejo, da bi Nemci, ako bi pri volitvah zmagali, doklade zvišali. To je seveda nesramna laž! Ko je bila občina še v nemških rokah, znašale so občinske doklade samo 20%. Danes pa znašajo 50%!!! In kaj se za teh 50% storii? Kaj so pravki s tem denarjem napravili? Kaj imajo prebivalci od teh velikih plačil? Ako bodojo velici sedanje mogotice pomedli, potem bode za ta denar kaj gospodarskega dela izvršenega. Potem ne bode več en Perc gospodaril! Danes izgleda stvar ravno tako, kakor da bi se plačevalo visoke občinske doklade edino zato, da dobivajo posamezni občinski svetovalci pri komisijah prav mastne svote denarja... Pravki lažejo tudi, da bi Nemci, ako bi zmagali, takoj dolgove napravili, kakor v Celju. Tudi tej laži ne veruje noben pametni volilec. Za navadne izdatke vendar nobeni občini ni treba dolgov delati. Dolgove se dela le pri izrednih potrebučinah, katerih pa v občini celjska okolica ni. Najnesramnejša laž pravkov pa je, da hočejo Nemci kos za kosom te občine odtrgati in s Celjem združiti. Razni kmetje sami so rekli, da je ta prvaška laž prenemna. Kajti kaj tacega se more le tedaj zgoditi, ako so dotični posestniki s tem zadovoljni. Neki celjski govornik je tudi povedal, da mesto sploh ne more imeti namena, pridobiti drugih zemljишč te občine (razven "Studentenheima", Maximilian-posessti in vile Jarmer); kajti sosedni deli Gaberja imajo večidel prvaško nahujskane Slovence in soc. dem. delavce kot prebivalce. Nemci torej nimajo prav nobenega interesa, da bi na ta način število pravkov v Celju zvišali. Omenjena posestva pa se hočejo samo zaradi tega z mestom združiti, ker bi se zamoglo le na ta način podaljšanje "Gartengasse" k državni cesti ugodno uresničiti. In to podaljšanje omenjene ceste leži v interesu slovenskega prebivalstva v Gaberjih in Unterköttingu. Ti prebivalci bi imeli potem redni dohod k postaji.

Kateri pametni človek bi tajil, da bi bilo skupno gospodarsko delovanje mesta in občine celjske okolice pravi blagor za vse prebivalstvo? Danes vladajo v tem oziru zelo žalostne razmere. Sedanji prvaški zastop občine celjska okolica je vsako pošteno skupno delovanje odločno odklonil. Kmetje v občini uvidevajo veliko škodo, ki izvira iz tega razmerja za obe občini. Kmetje zahtevajo tudi, da se tej prvaški hujskarji konec napravi! Med Nemci v mestu in med slovenskimi kmetje, ki niso in se

ne pustijo od pravkov nahujskati, vlada že danes tako lepo, zaupljivo razmerje, da se lahko popolnoma mirno bodoče volitve pričakuje. Ti nenuhujškani kmetje so na mnogih shodih dobili prepričanje, da jih nemški meščani v vojnem boju v ničesar ne silijo, in da so zlasti primerne kandidate kmetje sami izbrali. Pri prvaških hujskarjih v Celju pa hočejo dohtarški šribarji davlek plačujočem kmetom komandirati! To pa se ne sme in se ne bode zgodilo!

Kmetje! Volilci v celjski okolici! Ne pustite se od nikogar na napačno pot zapeljati. Proč s tisto nesrečno politiko, ki širi le sovraštvo in nemir! Kako pravki gospodarijo, to so dokazali v celjskem okrajnem zastopu, kjer so pustili skozi leta prvaškemu tajniku Kozemu krasiti, tako da je bilo na tisoče v tisoče kmetskega denarja ukradenega! Kako pravki gospodarijo, to so tudi v vaši občini dokazali! Saj so tukaj vendar ravnatelji skrivati, saj pobirajo 50% doklade in ne storijo prav nič... Kdor noče, da bode občina do pametnega gospodarstva prišla, ta bode pravkom hrbet obrnil in naše kandidate izvolil!

Politični pregled.

Zopet nove milijone zahteval bode baje proračun naše vojne mornarice. Listi poročajo, da se bode za vojne parnike 22 do 26 milijonov več kakor lani zahtevalo. Vlogi davkoplaca valci!

Protiklerikalne demonstracije. Na Reki so socialisti med biranjem otrok udruženi v cerkev in izvršili velikansko demonstracijo proti škofu. V cerkvi je bilo nad 3000 otrok, od katerih jih je bilo v drenanju mnogo ranjenih. Škof je padel v omedlevico.

Irredenta deluje še vedno. V Trstu je policija zopet celo vrsto teh laških "neodrešencev" zaprla. Našla je pri njih mnogo zelo obtežilnega materialja.

Velikanski proces na Rusku se bode te dni pred vojnim sodiščem v Kijevu pričel. Toženih je 227 oseb, prič pa je čez 800. Obtožence se dolži, da so napravili oboroženo ustajo, da so napadli mesto Hasenpoht in proglašili republiko. Ako bodoje obsojeni, potem čaka vseh 227 smrtna kazen.

V Belgiji so končale zbornične volitve zopet z zmago klerikalcev. Volilni red je namreč tako slab, da ljudska volja ne more prodreti. Duhanje pa je mnogo stivetino, kakor nikjer drugod. Pomisliti se mora, da je v Belgiji čez 40.000 menihov in nun, medtem ko ima ta država le 38.000 vojakov. Pač lepe razmere!

Pogreb angleškega kralja se je izvršil ob velikanski udeležbi ljudstva. Krsto so peljali mornarji na lafeti. Za krsto se nosili kraljevo zastavo ter peljali njegovega konja. Potem so prišli na konjih novi angleški kralj Jurij, poleg njega nemški cesar in vojvoda iz Connaught. Njim so sledili na konjih kralji od Norveške, Griske, Španke, Bulgarske, Danske, Portugala, turški prestolonaslednik, belgijski kralj, nadvojvoda Franc Ferdinand (kot avstrijski zastopnik), japonski princ Fushimi, ruski veliki knez Mihajl